

Στυλιανός Γ. Γώγος
Οικονομικός Αναλυτής
sgogos@eurobank.gr

Όλγα Κοσμά
Οικονομικός Αναλυτής
okosma@eurobank.gr

Αρκαδία Κωνσταντοπούλου
Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
arkonstantopoulou@eurobank.gr

Ευχαριστούμε την κυρία Παρασκευή Πετροπούλου τον κύριο Δρ. Θεόδωρο Σταματίου (Ανώτερος Οικονομολόγος) για τα χρήσιμα σχόλια και τις παρατηρήσεις τους.

ΠΗΓΗ ΜΗ ΕΥΘΥΝΗΣ

Το παρόν εκδόθηκε από την Τράπεζα Eurobank Ergasias A.E ("Eurobank") και δεν επιτρέπεται να αναπαραχθεί, κατά οποιονδήποτε τρόπο, από τα πρόσωπα στα οποία αποστέλλεται. Οι πληροφορίες που παρέχονται δεν συνιστούν επενδυτική ή άλλη συμβουλή, δεν αποτελούν προσφορά αγοράς ή πώλησης ούτε πρόσκληση για υποβολή προσφορών αγοράς ή πώλησης ή εν γένει προσφορά ή πρόσκληση για κατάρτιση συναλλαγών επί των χρηματοπιστωτικών μέσων που αναφέρονται. Οι επενδύσεις που αναλύονται μπορεί να είναι ακατάλληλες για επενδυτές με κριτήρια του συγκεκριμένου επενδυτικού στόχους τους, τις ανάγκες τους, την επενδυτική εμπειρία τους και την οικονομική κατάσταση τους. Οι πληροφορίες που περιέχονται προέρχονται από πηγές που θεωρούνται αξιόπιστες αλλά δεν έχουν επαληθευθεί από την Eurobank. Οι απόψεις που διατυπώνονται ενδέχεται να μη συμπίπτουν με αυτές οποιουδήποτε μέλους της Eurobank. Καμία δήλωση ή διαβεβαίωση (ρητή ή σιωπηρή) δεν δίδεται όσον αφορά την ακρίβεια, πληρότητα, ορθότητα ή καταλληλότητα των πληροφοριών ή απόψεων, οι οποίες μπορεί να αλλάζουν χωρίς προειδοποίηση. Καμία απολύτως ευθύνη, με οποιονδήποτε τρόπο και αν δημιουργείται, δεν αναλαμβάνεται από την ούτε βαρύνει τη Eurobank ή τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή τα στελέχη της ή τους υπαλλήλους της όσον αφορά το περιεχόμενο του παρόντος. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν δεν καταρτίζονται ή εγκρίνονται από την Eurobank και εκφράζουν αποκλειστικά τις απόψεις του συντάκτη τους και δε δεσμεύουν ούτε αντιπροσωπεύουν τις απόψεις και τη θέση της Eurobank.

Τα στοιχεία του 3^{ου} τριμήνου 2015 (εκτιμήσεις) σηματοδοτούν ηπιότερη ύφεση σε σχέση με τις προβλέψεις της ΕΕ και του ΟΟΣΑ

- Η ΕΕ και ο ΟΟΣΑ αναθεώρησαν επί τα χείρω τις προβλέψεις τους για την πορεία της ελληνικής οικονομίας το 2015 και το 2016. Για το 2015 υπάρχει ταύτιση των εκτιμήσεων για ύφεση -1,4%. Για το 2016 η ΕΕ προβλέπει μείωση -1,3% του πραγματικού ΑΕΠ ενώ η εκτίμηση του ΟΟΣΑ αποκλίνει οριακά στο -1,2%. Τέλος, για το 2017 οι δύο οργανισμοί αναμένουν θετικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της τάξης του 2,7% και 2,1% αντίστοιχα.
- Με βάση τη δημοσίευση των εθνικών λογαριασμών του 3^{ου} τριμήνου 2015 (ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης -0,5% και -0,4% σε όρους τριμηνιαίας και ετήσιας μεταβολής αντίστοιχα) η ύφεση για το σύνολο του έτους αναμένεται να αποδειχτεί ηπιότερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΟΟΣΑ.
- Σημαντική επιβράδυνση του αποπληθωρισμού τον Οκτώβριο 2015. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικός ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -0,92% (από -1,72% το Σεπτέμβριο) ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) ήταν οριακά αρνητικό, ήτοι -0,09% (από -0,76% το Σεπτέμβριο). Αυτή η αποκλιμάκωση του ρυθμού πτώσης του γενικού επιπέδου των τιμών δύναται να ερμηνευτεί από την αύξηση των φόρων που συνδέονται άμεσα με την τελική καταναλωτική δαπάνη.
- Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,61% τον Αύγουστο 2015 (από 24,92% τον Ιούλιο). Σε όρους ετήσιας μεταβολής ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε 67,43 χιλ άτομα, των ανέργων μειώθηκε -78,08 χιλ άτομα και του εργατικού δυναμικού υποχώρησε -10,66 χιλ άτομα. Το μέσο ποσοστό ανεργίας του πρώτου οκταμήνου 2015 ήταν ίσο με 25,28% (από 26,83% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2014).
- Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε αύξηση 2,79% (σε ετήσια βάση) το Σεπτέμβριο 2015 (από 4,09% τον Αύγουστο). Αυτή η μεταβολή οφείλεται στην αύξηση του δείκτη παραγωγής μεταποιητικών βιομηχανιών (2,6%), του δείκτη παραγωγής ηλεκτρισμού (6,3%) και του δείκτη παροχής νερού (2,1%). Σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε μείωση -1,79% (από αύξηση 3,83% τον Αύγουστο).
- Οι εξαγωγές εμπορευμάτων (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.) σημείωσαν πτώση -13,04% το Σεπτέμβριο 2015 (από -8,90% τον Αύγουστο). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις εισαγωγές εμπορευμάτων ήταν -18,40% (από -8,77% τον Αύγουστο). Για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015 οι εξαγωγές και οι εισαγωγές εμπορευμάτων εμφάνισαν ετήσια πτώση -4,45% και -10,91% αντίστοιχα. Ως εκ τούτου το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε -19,23%.

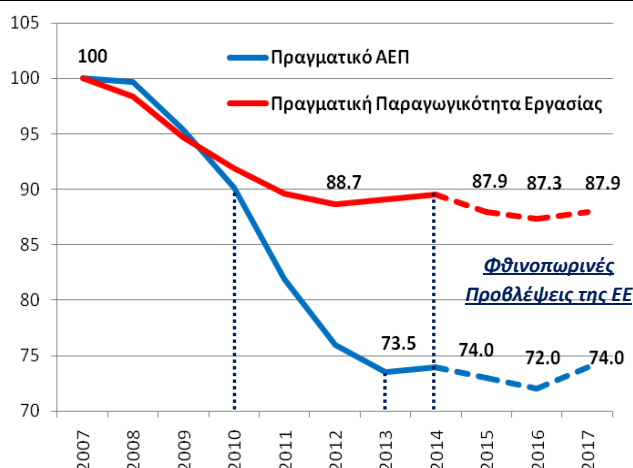
Πηγή: Bloomberg

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) και ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) αναθεώρησαν επί τη χείρω τις εκτιμήσεις τους για το ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της ελληνικής οικονομίας το 2015 και το 2016. Για το 2017 οι δύο οργανισμοί αναμένουν αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ κατά 2,7% και 2,1% αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τις μακροοικονομικές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) και του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) η ελληνική οικονομία το 2016 θα συμπληρώσει οκτώ χρόνια ύφεσης, ήτοι αρνητικών ρυθμών οικονομικής μεγέθυνσης, τα τελευταία εννέα έτη. Πιο αναλυτικά για το 2015 υπάρχει ταύτιση των εκτιμήσεων των δύο οργανισμών για ύφεση -1,4%.¹ Για το 2016 η ΕΕ προβλέπει μείωση -1,3% του πραγματικού ΑΕΠ ενώ η εκτίμηση του ΟΟΣΑ αποκλίνει οριακά στο -1,2%. Τέλος, για το 2017 οι δύο οργανισμοί αναμένουν θετικό ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης της τάξης του 2,7% και 2,1% αντίστοιχα.

Αξίζει να αναφέρουμε πως με βάση τη δημοσίευση των εθνικών λογαριασμών του 3^{ου} τριμήνου 2015 (ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης -0,5% και -0,4% σε όρους τριμηνιαίας και ετήσιας μεταβολής αντίστοιχα) η ύφεση για το σύνολο του έτους αναμένεται να αποδειχτεί ηπιότερη σε σχέση με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΟΟΣΑ (στο επόμενο φυλλάδιο 7ημέρες ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ θα υπάρχει σχετική ανάλυση).

Σχήμα 1: Προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Πραγματικό ΑΕΠ και την Πραγματική Παραγωγικότητα της Εργασίας (δείκτες, έτος βάσης 2007 = 100)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως παραγωγικότητα της εργασίας ορίζουμε το λόγο ανάμεσα στο πραγματικό ΑΕΠ και το σύνολο της απασχόλησης.

Στο Σχήμα 1 παραθέτουμε την πορεία του πραγματικού ΑΕΠ και της πραγματικής παραγωγικότητας της εργασίας για τη χρονική περίοδο 2007-2017. Οι διακεκομμένες γραμμές της περιόδου

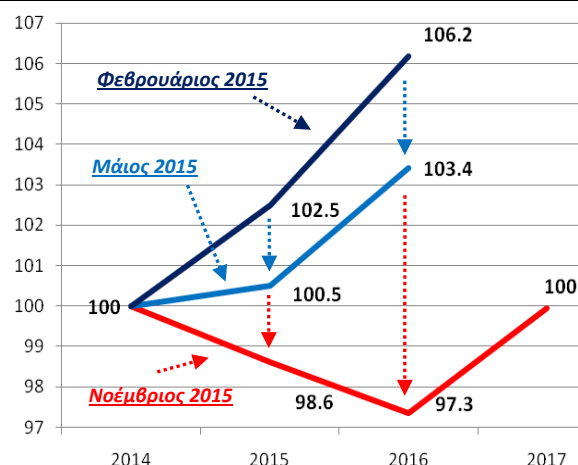
¹ Υπενθυμίζουμε ότι στο 3^ο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής η εκτίμηση για την ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ το 2015, το 2016, το 2017 και το 2018 είναι -2,3%, 1,3%, 2,7% και 3,1% αντίστοιχα.

2015-2017 αποτελούν προέκταση των χρονολογικών σειρών με βάση τις φθινοπωρινές προβλέψεις (5/11/2015) της ΕΕ. Τα δύο μεγέθη εκφράζονται σε δείκτες με έτος βάσης το 2007.

Βλέποντας το Σχήμα 1 έχουμε να κάνουμε τις εξής παρατηρήσεις:

1. Η συρρίκνωση -26,5% του πραγματικού ΑΕΠ κατά τη διάρκεια της περιόδου 2007-2013 ήταν προϊόν μείωσης της παραγωγικότητας της εργασίας και συρρίκνωσης της απασχόλησης.² Ο προσεκτικός αναγνώστης θα παρατηρήσει ότι αυτοί δύο παράγοντες (συνιστώσες της προσφοράς) δεν είχαν ομοιόμορφη – τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά – συνεισφορά στην προαναφερθείσα πτωτική πορεία του ελληνικού πραγματικού ΑΕΠ. Πιο συγκεκριμένα για την περίοδο 2007-2010 η παραγωγικότητα της εργασίας είχε τη μεγαλύτερη αρνητική συνεισφορά ενώ για την περίοδο 2010-2013 ο κυριότερος υφεσιακός παράγοντας ήταν η απασχόληση.

Σχήμα 2: Αναθεώρηση των Προβλέψεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το Πραγματικό ΑΕΠ (δείκτες, έτος βάσης 2014 = 100)

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Eurobank Research.

Το παραπάνω συμπέρασμα σε όρους ποσοτικής ανάλυσης παρουσιάζεται ως εξής: προσεγγιστικά, οι πρώτες 10 ποσοστιαίες μονάδες συρρίκνωσης του πραγματικού ΑΕΠ (2007-2010) δύναται να ερμηνευτούν κυρίως μέσω της συνιστώσας της παραγωγικότητας της εργασίας και οι

² Η ανάλυσή μας βασίζεται στην παρακάτω εξίσωση:

$$Y_t = \frac{Y_t}{E_t} E_t \quad (1)$$

όπου Y_t και E_t το πραγματικό ΑΕΠ και το σύνολο της απασχόλησης την

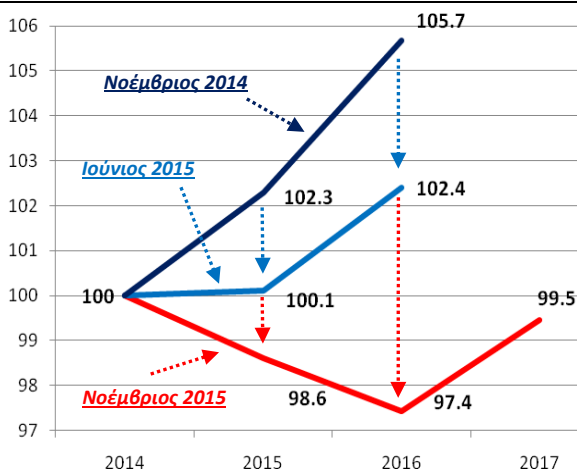
περίοδο t . Ως $\frac{Y_t}{E_t}$ ορίζουμε την πραγματική παραγωγικότητα της

εργασίας την περίοδο t . Συνεπώς το πραγματικό ΑΕΠ αποτελεί συνάρτηση δύο παραγόντων: της παραγωγικότητας της εργασίας και της απασχόλησης.

εναπομείναντες 16,5 κυρίως μέσω της συνιστώσας της απασχόλησης. Συνεπώς, για να μπορέσει ένα μακροοικονομικό υπόδειγμα, δηλαδή μια θεωρία, να ερμηνεύσει την ύφεση της περιόδου 2007-2013 θα πρέπει να μπορεί να δώσει απαντήσεις στα ακόλουθα δύο ερωτήματα: 1^ο γιατί μειώθηκε η παραγωγικότητα της εργασίας την περίοδο 2007-2010; 2^ο γιατί ενώ η παραγωγικότητα της εργασίας εμφάνισε σημάδια σταθεροποίησης (ή οριακής πτώσης) η απασχόληση οδηγήθηκε σε μονοπάτι συρρίκνωσης την περίοδο 2010-2013;³

2. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΕ η ελληνική οικονομία αναμένεται να προσεγγίσει το 2017 το 74% της αξίας (σε σταθερές τιμές) της εγχώριας παραγωγής του 2007. Επιπρόσθετα στην περίπτωση που επαληθευτούν οι εν λόγω προβλέψεις η ελληνική οικονομία το 2017 θα έχει παρόμοιο επίπεδο παραγωγής (οπότε και εισοδημάτων) με εκείνο του 2014. Αυτή η προβλεπόμενη τριετής περίοδος στασιμότητας θα οδηγήσει σε περαιτέρω απαξίωση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού της οικονομίας, π.χ. η ΕΕ και ο ΟΟΣΑ προβλέπουν συρρίκνωση των επενδύσεων για τα έτη 2015, 2016, και σε διατήρηση του ποσοστού ανεργίας – τουλάχιστον για τα έτη 2015 και 2016 - στα σημερινά πολύ υψηλά επίπεδα.

Σχήμα 3: Αναθεώρηση των Προβλέψεων του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης για το Πραγματικό ΑΕΠ (δείκτες, έτος βάσης 2014 = 100)

Πηγή: (α) Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD), (β) Eurobank Research.

Εκτός από την παρουσίαση των εκτιμήσεων της ΕΕ και του ΟΟΣΑ για το ελληνικό πραγματικό ΑΕΠ της περιόδου 2015-2017, παραθέτουμε και την αντίστοιχη απόκλιση σε σχέση με τις εκτιμήσεις των προηγούμενων μηνών. Στα Σχήματα 2 και 3 αποτυπώνεται το αναμενόμενο μονοπάτι του πραγματικού ΑΕΠ

³ Η παραγωγικότητα της εργασίας επηρεάζει θετικά το προϊόν μιας οικονομίας με δύο τρόπους (άμεσα και έμμεσα). Από τη μια πλευρά ενισχύει την απόδοση του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, ήτοι με τις ίδιες ώρες εργασίας ή με τον ίδιο αριθμό εργαζομένων η οικονομία παράγει περισσότερο προϊόν. Από την άλλη δημιουργεί κίνητρα για αύξηση των ωρών απασχόλησης ή του αριθμού των εργαζομένων.

για τα έτη 2015, 2016 και 2017, σύμφωνα με τις παρελθούσες και τις παρούσες προβλέψεις της ΕΕ (του Φεβρουαρίου 2015, Μαΐου 2015 και Νοεμβρίου 2015) και του ΟΟΣΑ (του Νοεμβρίου 2015, Ιουνίου 2015, Νοεμβρίου 2015).

Για παράδειγμα σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΕ του Φεβρουαρίου 2015 η ελληνική οικονομία το 2016 αναμενόταν να προσεγγίσει το 106,2% της εγχώριας παραγωγής του 2014 (βλέπε Σχήμα 2). Το Μάιο 2015 η εν λόγω πρόβλεψη αναθεωρήθηκε στο 103,4% και το Νοέμβριο 2015 υπήρξε εκ νέου αναθεώρηση στο 97,3% (δηλαδή συρρίκνωση). Παρόμοιες αποκλίσεις παρουσιάζονται και στις εκτιμήσεις του ΟΟΣΑ.

Ως ερμηνευτικές μεταβλητές των παραπάνω αναθεωρήσεων οι δύο οργανισμοί αναφέρουν τους κάτωθι παράγοντες: τη μη ολοκλήρωση του 2^{ου} προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, την πολιτική αβεβαιότητα, τη χειροτέρευση των δεικτών εμπιστοσύνης, τις παρατεταμένες διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην ελληνική κυβέρνηση και τους επίσημους δανειστές, τη σταδιακή επιδείνωση των συνθηκών στο εγχώριο χρηματοπιστωτικό σύστημα, το δημοψήφισμα του Ιουλίου, την τραπεζική αργία και τον περιορισμό στην κίνηση κεφαλαίων. Όλοι αυτοί οι παράγοντες επηρεάζουν σε σημαντικό βαθμό τα κίνητρα των νοικοκυριών για κατανάλωση και των επιχειρήσεων για επένδυση – απασχόληση – παραγωγή.

Τέλος θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η ΕΕ και ο ΟΟΣΑ εκτιμούν ότι μέσω της επιτυχούς ολοκλήρωσης της 1^{ης} αξιολόγησης του 3^{ου} προγράμματος οικονομικής προσαρμογής, της ανακεφαλαιοποίησης του εγχώριου τραπεζικού συστήματος, της σταδιακής άρσης των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων και της αποκατάστασης του κλίματος αξιοπιστίας – εμπιστοσύνης η ελληνική δύναται να επιστρέψει σε σταθερή πορεία ανάκαμψης το 2^ο εξάμηνο 2016.

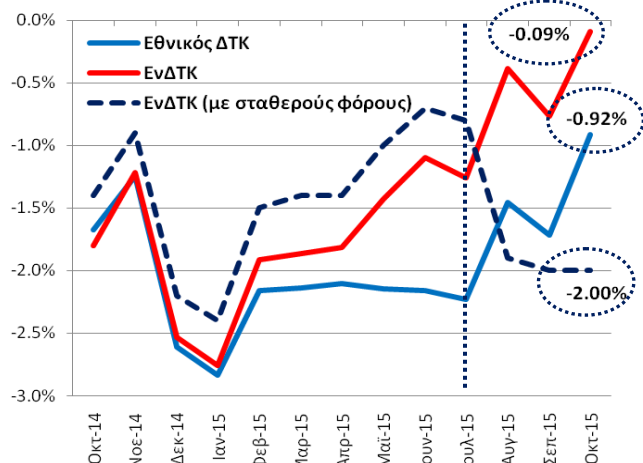
Σημαντική επιβράδυνση του αποπληθωρισμού τον Οκτώβριο 2015. Ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικός ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -0,92% (από -1,72% το Σεπτέμβριο) ενώ το αντίστοιχο μέγεθος για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) ήταν οριακά αρνητικό, ήτοι -0,09% (από -0,76% το Σεπτέμβριο). Αυτή η αποκλιμάκωση του ρυθμού πτώσης του γενικού επιπέδου των τιμών δύναται να ερμηνευτεί από την αύξηση των φόρων που συνδέονται άμεσα με την τελική καταναλωτική δαπάνη.

Η ετήσια μεταβολή του εθνικού δείκτη τιμών καταναλωτή (Εθνικός ΔΤΚ) διαμορφώθηκε στο -0,92% τον Οκτώβριο 2015 από -1,72% το Σεπτέμβριο. Τα αντίστοιχα μεγέθη για τον εναρμονισμένο δείκτη τιμών καταναλωτή ήταν της τάξης του -0,09% και -0,76%. Με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία παρατηρούμε ότι υπάρχει μια σταδιακή αποκλιμάκωση του φαινομένου του αποπληθωρισμού (32 συνεχείς μήνες αρνητικής ετήσιας μεταβολής του γενικού επιπέδου των τιμών). Ωστόσο αυτή η παρατήρησή δεν συνδέεται αποκλειστικά με παράγοντες όπως η αύξηση της ζήτησης (ή η επιβράδυνση της μείωσής της) ή η μείωση της προσφοράς (ή η επιβράδυνση της αύξησής της).

Σημαντικό ρόλο φαίνεται να έχουν διαδραματίσει οι φόροι που συνδέονται με την καταναλωτική δαπάνη.

Στο Σχήμα 4 παρουσιάζουμε την ετήσια μεταβολή του Εθνικού ΔTK και του ΕνΔTK από τον Οκτώβριο 2014 μέχρι τον Οκτώβριο 2015. Στην περίπτωση του ΕνΔTK παραθέτουμε και τον αντίστοιχο δείκτη με σταθερούς φόρους (φόροι που συνδέονται άμεσα με την καταναλωτική δαπάνη). Παρατηρούμε ότι κατά τη διάρκεια των τριών τελευταίων μηνών η ετήσια μεταβολή του ΕνΔTK με σταθερούς φόρους έχει ακολουθήσει αντίθετη πορεία σε σχέση με τους άλλους δύο δείκτες (εκτός του Σεπτεμβρίου). Δηλαδή παρατηρήθηκε επιτάχυνση του αποπληθωρισμού τον Αύγουστο και σταθεροποίηση τον Οκτώβριο. Συνεπώς καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η αύξηση των συντελεστών του ΦΠΑ τον Αύγουστο μπορεί να ερμηνεύσει σε ένα βαθμό την απόκλιση ανάμεσα στον πληθωρισμό που περιλαμβάνει την επίδραση των φόρων και στον πληθωρισμό που δεν την περιλαμβάνει.

Σχήμα 4: Εθνικός και Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ετήσιος ρυθμός μεταβολής, %)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

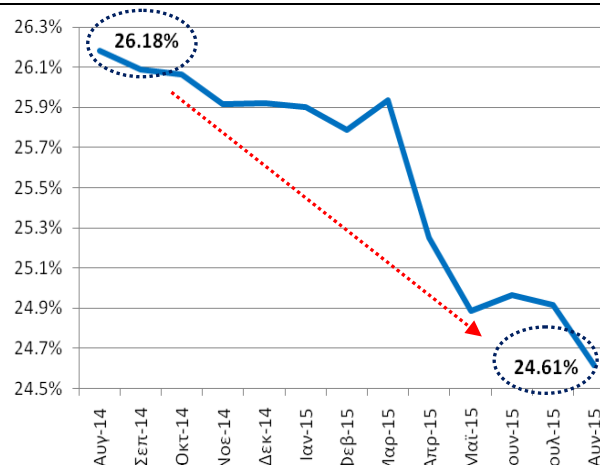
Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,61% τον Αύγουστο 2015 (από 24,92% τον Ιούλιο). Σε όρους ετήσιας μεταβολής ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε 67,43 χιλ άτομα, των ανέργων μειώθηκε -78,08 χιλ άτομα και του εργατικού δυναμικού υποχώρησε -10,66 χιλ άτομα. Το μέσο ποσοστό ανεργίας του πρώτου οκταμήνου 2015 ήταν 25,28% (από 26,83% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2014).

Το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 24,61% τον Αύγουστο 2015 (βλέπε Σχήμα 5). Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα σημειώθηκε πτώση -0,30 ποσοστιαίων μονάδων ενώ σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2015 η μείωση ήταν -1,57 ποσοστιαίες μονάδες. Σε όρους ατόμων η απασχόληση ανήλθε στα 3.614 χιλ άτομα (+67,43 χιλ σε όρους ετήσιας μεταβολής), η ανεργία στα 1.180 χιλ άτομα (-78,08 χιλ) και το εργατικό δυναμικό στα 4.794 χιλ άτομα (-10,66 χιλ). Τέλος αξίζει να αναφέρουμε ότι το μέσο ποσοστό ανεργίας του πρώτου οκταμήνου 2015 ήταν ίσο με 25,28% (από 26,83% το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του 2014). Σύμφωνα με τις πρόσφατες προβλέψεις της ΕΕ και του ΟΟΣΑ το ποσοστό ανεργίας θα διαμορφωθεί το 2015 στο 25,7% και στο

25,3% αντίστοιχα. Για το 2016 οι αντίστοιχες προβλέψεις είναι της τάξης του 25,8% και 24,8%.

Οι αρνητικές διαταραχές που συνέβησαν κατά το διάστημα Ιουλίου-Αύγουστου 2015 και η παραμονή του μέτρου των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων θα επηρεάσουν αρνητικά το ποσοστό ανεργίας τους επόμενους μήνες. Αξίζει να τονίσουμε ότι η εν λόγω μεταβλητή έχει την τάση να αντιδρά με χρονική υστέρηση τόσο σε θετικές όσο και σε αρνητικές διαταραχές.

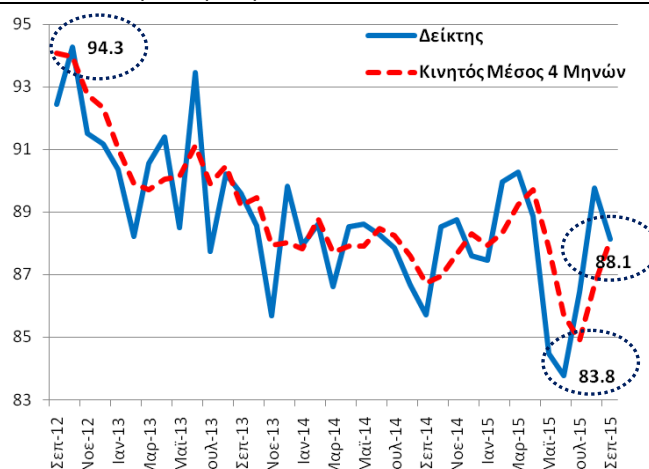
Σχήμα 5: Ποσοστό Ανεργίας (ποσοστό, %)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής σημείωσε αύξηση 2,79% (σε ετήσια βάση) το Σεπτέμβριο 2015 (από 4,09% τον Αύγουστο). Αυτή η μεταβολή οφείλεται στην αύξηση του δείκτη παραγωγής μεταποιητικών βιομηχανιών (2,6%), του δείκτη παραγωγής ηλεκτρισμού (6,3%) και του δείκτη παροχής νερού (2,1%). Από την άλλη πλευρά σε όρους μηνιαίας μεταβολής καταγράφηκε μείωση -1,79% (από αύξηση 3,83% τον Αύγουστο).

Σχήμα 6: Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής (μονάδες δείκτη, έτος βάσης 2010=100)

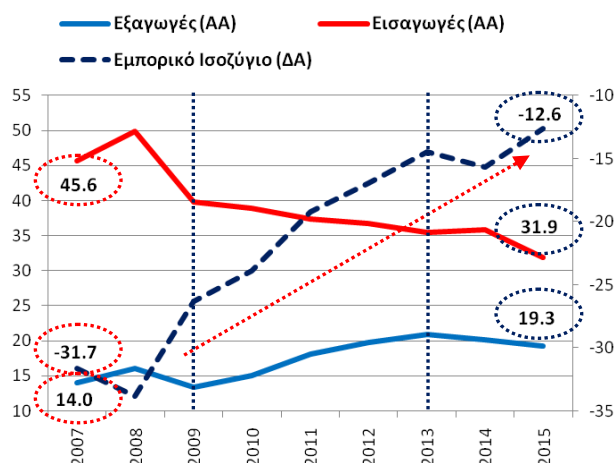
Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) τα στοιχεία είναι εποχικά διορθωμένες χρονολογικές σειρές.

Οι εξαγωγές εμπορευμάτων (στοιχεία ΕΛ.ΣΤΑΤ.) σημείωσαν πτώση -13,04% το Σεπτέμβριο 2015 (από -8,90% τον Αύγουστο). Το αντίστοιχο μέγεθος για τις εισαγωγές εμπορευμάτων ήταν ίσο με -18,40% (από -8,77% τον Αύγουστο). Για το χρονικό διάστημα Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015 οι εξαγωγές και οι εισαγωγές εμπορευμάτων εμφάνισαν ετήσια πτώση -4,45% και -10,91% αντίστοιχα. Ως εκ τούτου το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε -19,23%.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ. οι εξαγωγές εμπορευμάτων σημείωσαν ετήσια πτώση για 4^ο συνεχή μήνα το Σεπτέμβριο 2015. Ειδικότερα διαμορφώθηκαν στα €2.012 εκ από €2.313 εκ τον αντίστοιχο μήνα του προηγούμενου έτους (-13,04%). Στην πλευρά των εισαγωγών εμπορευμάτων παρατηρήθηκε αρνητική ετήσια μεταβολή για 5^ο συνεχή μήνα. Πιο αναλυτικά ανήλθαν στα €3.563 εκ από €4.357 εκ το Σεπτέμβριο 2014 (-18,40%). Με βάση αυτές τις μεταβολές το εμπορικό έλλειμμα βελτιώθηκε σε ετήσια βάση €492 εκ.

Σχήμα 7: Εμπορευματικές Συναλλαγές (Ιανουάριος-Σεπτέμβριος) (δισ €)

Πηγή: (α) Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΕΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

Σε ότι αφορά ολόκληρη την περίοδο Ιανουαρίου-Σεπτεμβρίου 2015 σε σύγκριση με το αντίστοιχο χρονικό διάστημα του προηγούμενου έτους (βλέπε Σχήμα 7) οι εξαγωγές μειώθηκαν -4,45% (€19,25 δισ από €20,15 δισ), οι εισαγωγές συρρικνώθηκαν -10,91% (€31,90 δισ από €35,81 δισ) και το εμπορικό έλλειμμα βελτιώθηκε 19,23% (-€12,25 δισ από -€15,66 δισ).

Σύμφωνα με τις τελευταίες αναθεωρημένες προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) που δημοσιεύτηκαν την προηγούμενη εβδομάδα, ο ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης στην Ευρωζώνη αναθεωρήθηκε ανοδικά κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες για το 2015 -στο 1,6% από 1,5% το Μάιο- και πτωτικά κατά 0,1 ποσοστιαίες μονάδες για το 2016 -στο 1,8% από 1,9%. Στην εν λόγω έκθεση τονίζεται πως ενώ σημειώνεται αύξηση της εγχώριας ζήτησης στα περισσότερα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, εντούτοις η αγορά εργασίας εξακολουθεί να βελτιώνεται με ασθενές και άνισο ρυθμό μεταξύ των κρατών-μελών.

Σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) που δημοσιεύτηκαν στις 5 Νοεμβρίου 2015, ο ρυθμός οικονομικής ανάπτυξης στην Ευρωζώνη αναμένεται να επιταχυνθεί σταδιακά στο 1,6% το 2015 (+0,1 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις εαρινές προβλέψεις της ΕΕ, βλέπε Πίνακα 1) και στο 1,8% το 2016 (-0,1 ποσοστιαίες μονάδες σε σχέση με τις εαρινές προβλέψεις), από 0,9% το 2014. Παρά τις δυσμενέστερες οικονομικές συνθήκες στις αναδυόμενες οικονομίες (κυρίως στην Κίνα) και την επιβράδυνση του παγκόσμιου εμπορίου, η οικονομική ανάκαμψη στην Ευρωζώνη συνεχίζεται για τρίτη συνεχή χρονιά το 2015, επωφελούμενη από τις χαμηλές τιμές ενέργειας, την υποτίμηση του ευρώ και τη χαλαρή νομισματική πολιτική της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας (ΕΚΤ). Αναφορικά με τις προοπτικές ανάπτυξης της οικονομίας της Ευρωζώνης κατά τα έτη 2016 και 2017, καθοριστικοί παράγοντες όπως η βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας που συμβάλλουν στην ενίσχυση του πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος, οι χαλαρές πιστωτικές συνθήκες, η πρόοδος στην χρηματοοικονομική απομόχλευση, καθώς η αύξηση των επενδύσεων σε συνδυασμό με τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα έχουν συντελεστεί, αναμένεται να συμβάλλουν στην περαιτέρω στήριξη της ανάπτυξης.

Αν και παρατηρείται αύξηση της εγχώριας ζήτησης στα περισσότερα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης, εντούτοις η αγορά εργασίας εξακολουθεί να βελτιώνεται με ασθενές και άνισο ρυθμό μεταξύ των κρατών-μελών. Σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΕ, η απασχόληση στην Ευρωζώνη αναμένεται να αυξηθεί κατά 0,9% το 2015 και το 2016, ενώ η ανεργία εκτιμάται ότι θα συνεχίσει την πτωτική πορεία (από 11,0% το 2015 σε 10,6% το 2016), αλλά μόνο σταδιακά και με σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των κρατών-μελών.

Όσον αφορά τις τιμές, η ραγδαία πτώση των τιμών του πετρελαίου και άλλων βασικών εμπορευμάτων οδήγησε το γενικό πληθωρισμό στην Ευρωζώνη σε αρνητικό έδαφος το Σεπτέμβριο. Παρά την αρνητική αυτή επίδραση στις τιμές, ο ετήσιος πληθωρισμός αναμένεται να αυξηθεί από 0,1% στην Ευρωζώνη το 2015 σε 1,1% το 2016 και 1,6% το 2017, καθώς η αύξηση των μισθών και η ενίσχυση της εγχώριας ζήτησης αναμένεται να ασκήσουν σταδιακά μεγαλύτερη ανοδική πίεση στο γενικό επίπεδο των τιμών.

Πίνακας 1: Οι εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ευρωζώνη (EA-19)

Έτος	Μεταβλητή	Εκτιμήσεις		Απόκλιση
		5/11/2015	5/5/2015	
2015				
ΕΠΜ	ΑΕΠ	1,6%	1,5%	+0,1
-	Αποπληθωρ. ΑΕΠ	1,1%	0,9%	+0,2
	Ποσοστ. Ανεργίας	11,0%	11,0%	0,0
	Πληθωρισμός	0,1%	0,1%	0,0
ΕΠΜ	Ιδιωτ. Κατανάλωση	1,7%	1,8%	-0,1
-	Δημ. Κατανάλωση	1,0%	0,6%	+0,4
-	Επένδυση	2,3%	1,7%	+0,6
-	Εξαγωγές	5,2%	4,4%	+0,8
-	Εισαγωγές	5,4%	4,6%	+0,8
-	Απασχόληση	0,9%	0,9%	0,0
% ΑΕΠ	Ισοζύγιο Γεν. Κυβ.	-2,0%	-2,0%	0,0
2016				
ΕΠΜ	ΑΕΠ	1,8%	1,9%	-0,1
-	Αποπληθ. ΑΕΠ	1,2%	1,5%	-0,3
	Ποσοστ. Ανεργίας	10,6%	10,5%	+0,1
	Πληθωρισμός	1,0%	1,5%	-0,5
ΕΠΜ	Ιδιωτ. Κατανάλωση	1,7%	1,6%	+0,1
-	Δημ. Κατανάλωση	0,8%	0,8%	0,0
-	Επένδυση	3,0%	4,0%	-1,0
-	Εξαγωγές	4,3%	5,4%	-1,1
-	Εισαγωγές	4,8%	5,9%	-1,1
-	Απασχόληση	0,9%	1,0%	-0,1
% ΑΕΠ	Ισοζύγιο Γεν. Κυβ.	-1,8%	-1,7%	-0,1

Πηγή: (α) Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), (β) Eurobank Research.

Σημείωση: (α) ως ΕΠΜ ορίζουμε την ετήσια ποσοστιαία μεταβολή.

Η βιομηχανική παραγωγή (εποχικά διορθωμένα στοιχεία) σημείωσε ετήσια πτώση το Σεπτέμβριο 2015 στην Ευρωζώνη και στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)

Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat) η βιομηχανική παραγωγή αυξήθηκε 1,7% ετησίως στη ζώνη του ευρώ το Σεπτέμβριο 2015. Αυτή η μεταβολή προήλθε από την αύξηση της παραγωγής διαρκών καταναλωτικών αγαθών (2,6%), κεφαλαιουχικών αγαθών (2,2%), μη διαρκών καταναλωτικών αγαθών (2,1%) και ενδιάμεσων αγαθών (1,8%).

Στην ΕΕ ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής ενισχύθηκε 1,8% το Σεπτέμβριο 2015. Η εν λόγω μεταβολή οφείλεται στην αύξηση της παραγωγής κεφαλαιουχικών αγαθών (2,7%), διαρκών και μη

διαρκών καταναλωτικών αγαθών (1,7%), ενδιάμεσων αγαθών (1,4%) και ενέργειας (0,1%).

Μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφηκαν στην Ιρλανδία (14,6%), στην Ουγγαρία (7,9%), στη Σλοβακία (7,2%) και στη Σουηδία (7,1%). Μειώσεις παρατηρήθηκαν στις Κάτω Χώρες (-5,6%), την Εσθονία (-4,1%) και τη Λιθουανία (-0,6%).

Ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο κατέγραψε αύξηση (σε ετήσια βάση) στην Ευρωζώνη και στην ΕΕ το Σεπτέμβριο 2015

Σύμφωνα με τα εποχικά διορθωμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας (Eurostat), ο δείκτης όγκου στο λιανικό εμπόριο παρουσίασε ετήσια αύξηση 2,9% στην Ευρωζώνη και 3,7% στην ΕΕ.

Μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ για τα οποία υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία, οι μεγαλύτερες αυξήσεις παρατηρήθηκαν στη Ρουμανία (12,0%), στην Ιρλανδία (8,0%), στην Πολωνία και στο Ηνωμένο Βασίλειο (6,3%), ενώ μείωση σημειώθηκε στο Λουξεμβούργο (-11,8%), τη Βουλγαρία (-2,5%) και τη Σλοβενία (-0,4%).

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Μεταβλητή: Πραγματικό ΑΕΠ, μεταβολές (%), μη εποχ. προσαρμ. για γογ%, εποχ. προσαρμ. για αοα%

Για το **2^ο τρίμηνο (2015)** ο **ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης** ήταν της τάξης του **1,73%** (0,20%, 2015q1 και 0,34%, 2014q2). Η αντίστοιχη **τριμηνιαία % μεταβολή** ήταν της τάξης του **0,91%** (0,06%, 2015q1 και -0,14%, 2014q2).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Πραγμ. ΑΕΠ Δ (ετήσια, %)

Συνολική Περίοδος: 1997q2-2015q2

Υποπερίοδος: 2008q4-2015q2

Περίοδος: 1997q2- 2015q2
Στοιχεία: Τριμηνιαία
Μέσος Όρος: 0,84%
Διάμεσος: 2,14%
Μέγιστο: 7,24% (2003q4)
Ελάχιστο: -10,37% (2011q1)

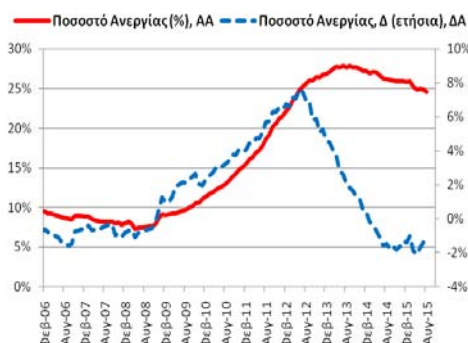
Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 28/8/2015
Επομ. δημ.: 13/11/2015
(εκτιμήσεις), 27/11/2015
(προσωρινά στοιχεία)

Μεταβλητή: Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)

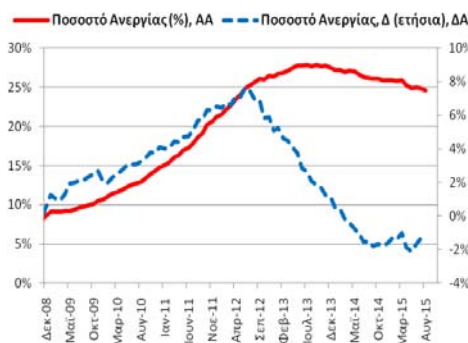
Για το μήνα **Αύγουστο (2015)** το ποσοστό **ανεργίας** διαμορφώθηκε στο **24,61%** (24,92%, 7/2015 και 26,18%, 8/2014) και η αντίστοιχη **ετήσια μεταβολή ήταν -1,57 ΠΜ** (-1,38 ΠΜ, 7/2015 και -1,49 ΠΜ, 8/2014). Ο αριθμός των **απασχολούμενων** ανέρχεται στα **3,614 εκ** άτομα (3,604 εκ, 7/2015 και 3,547 εκ, 8/2014) ενώ ο αριθμός των **ανέργων** ανέρχεται στα **1,180 εκ** άτομα (1,196 εκ, 7/2015 και 1,258 εκ, 8/2014).

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
Ποσοστό Ανεργίας

Συνολική Περίοδος: 2/2006-8/2015

Υποπερίοδος: 12/2008-8/2015

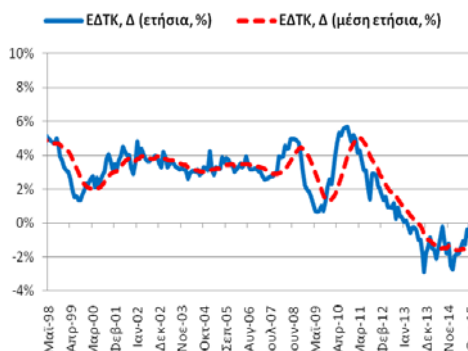
Περίοδος: 2/2006 - 8/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 16,71%
Διάμεσος: 14,27%
Μέγιστο: 27,89% (9/2013)
Ελάχιστο: 7,30% (5/2008)

Σημείωση: Δ = μεταβολή,
AA = αριστερός άξονας,
ΔΑ = δεξιός άξονας,
ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.
Δημοσίευση: 12/11/2015
Επομ. δημ.: 10/12/2015

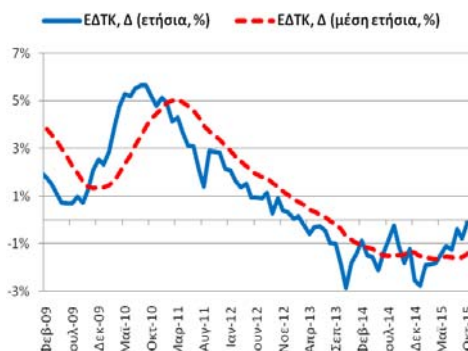
Μεταβλητή: Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ), ετήσια μεταβολή (%)

Για το μήνα **Οκτώβριο (2015)** η ετήσια μεταβολή (%) του **ΕνΔΤΚ** ήταν στο **-0,09%** (-0,76%, 9/2015 και -1,80%, 10/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,43%** (-1,57%, 9/2015 και -1,47%, 10/2014). Για τον ίδιο μήνα η ετήσια μεταβολή (%) του **Εθνικού ΔΤΚ** ήταν στο **-0,92%** (-1,72%, 9/2015 και -1,68%, 10/2014) και η αντίστοιχη **μέση ετήσια μεταβολή ήταν στο -1,98%** (-2,04%, 9/2015 και -1,37%, 10/2014).

Συνολική Περίοδος: 5/1998-10/2015

Υποπερίοδος: 2/2009-10/2015

Βασικά Στατιστικά Στοιχεία
ΕνΔΤΚ, Δ (ετήσια, %)

Περίοδος: 5/1998 - 10/2015
Στοιχεία: Μηνιαία
Μέσος Όρος: 2,46%
Διάμεσος: 3,06%
Μέγιστο: 5,66% (9/2010)
Ελάχιστο: -2,86% (11/2013)

Σημείωση: Δ = μεταβολή
Δημοσίευση: 10/11/2015
Επομ. δημ.: 10/12/2015

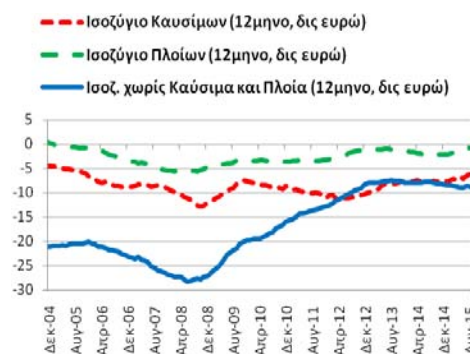
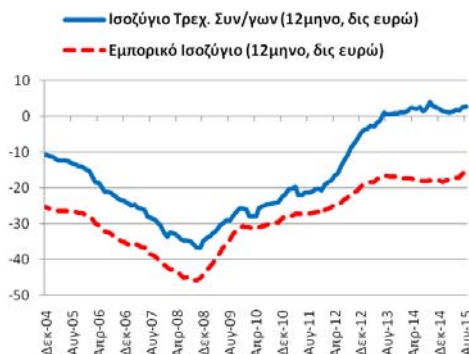
Πίνακας Α2: Εξωτερικός Τομέας (άθροισμα περιόδου 12 μηνών)

Συγκεντρωτικά Ισοζύγια (12/2004-8/2015)

Επί μέρους Ισοζύγια (12/2004-8/2015)

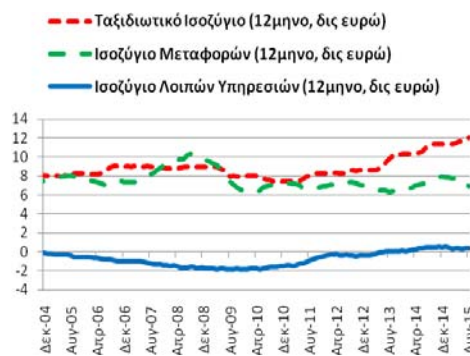
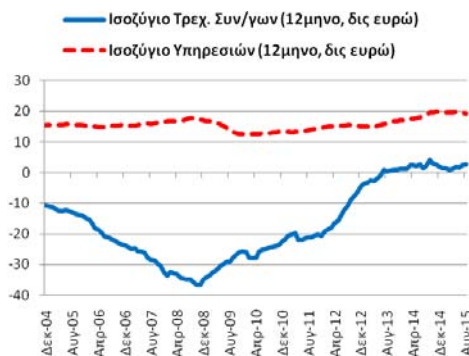
Δημοσίευση: 21/10/2015

Ισοζύγιο: Εμπορικό (καυσίμων, πλοίων, χωρίς καύσιμα και πλοία)

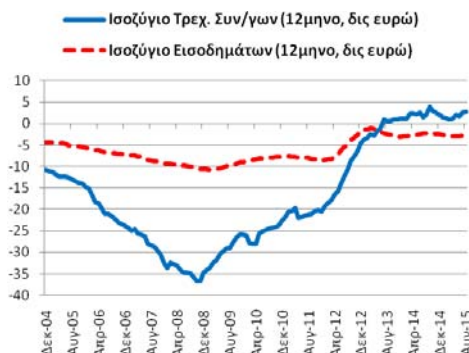
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **εμπορικών συναλλαγών** διαμορφώθηκε στα **2,71 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 2,46 και 9/2013-8/2014: 2,06).
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το **εμπορικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **-15,60 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -15,98 και 9/2013-8/2014: -18,15).

Ισοζύγιο: Υπηρεσιών (ταξιδιωτικό, μεταφορών και λοιπών υπηρεσιών)

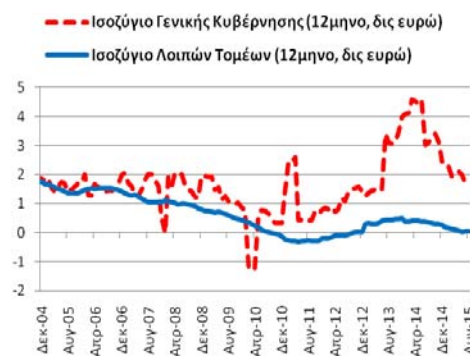
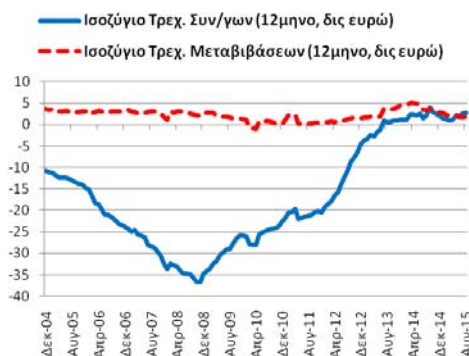
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **υπηρεσιών** διαμορφώθηκε στα **19,27 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 19,51 και 9/2013-8/2014: 19,05).
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το **ταξιδιωτικό** ισοζύγιο διαμορφώθηκε στα **12,03 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 11,81 και 9/2013-8/2014: 11,17).

Ισοζύγιο: Εισοδημάτων (αμοιβών – μισθών και τόκων, μερισμάτων – κερδών)

- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **εισοδημάτων** διαμορφώθηκε στα **-2,70 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -2,79 και 9/2013-8/2014: -2,30).
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **τόκων, μερισμάτων και κερδών** διαμορφώθηκε στα **-2,37 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: -2,45 και 9/2013-8/2014: -2,07).

Ισοζύγιο: Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (γενικής κυβέρνησης και λοιπών τομέων)

- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **τρεχουσών μεταβιβάσεων** διαμορφώθηκε στα **1,73 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 1,72 και 9/2013-8/2014: 3,47).
- Για το διάστημα **Σεπτεμβρίου 2014 - Αυγούστου 2015** το ισοζύγιο **γενικής κυβέρνησης** διαμορφώθηκε στα **1,67 δις ευρώ** (8/2014-7/2015: 1,68 και 9/2013-8/2014: 3,11).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

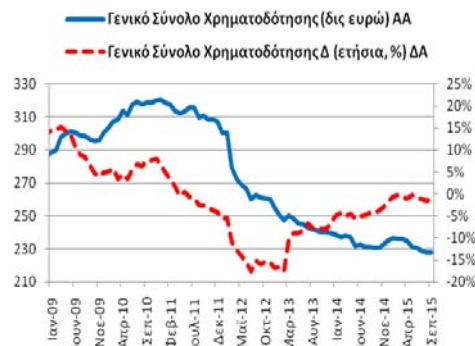
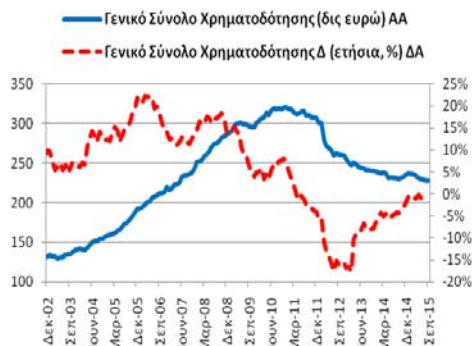
Επόμενη δημοσίευση: 20/11/2015

Πίνακας Α3: Χρηματοδότηση της Ελληνικής Οικονομίας από εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕ

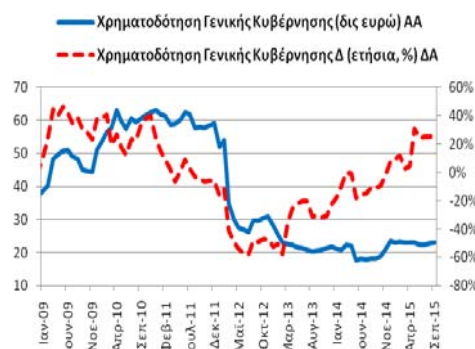
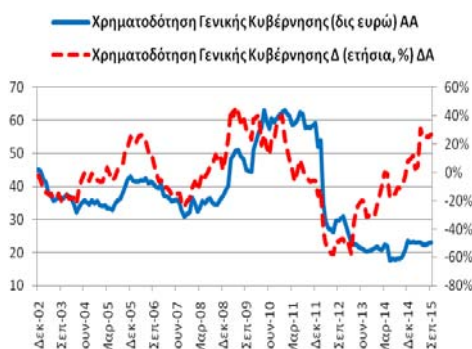
Συνολική Περίοδος: 12/2002-9/2015

Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015

Δημοσίευση: 27/10/2015

Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (υπόλοιπα)

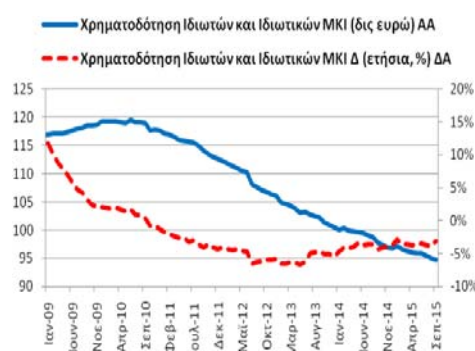
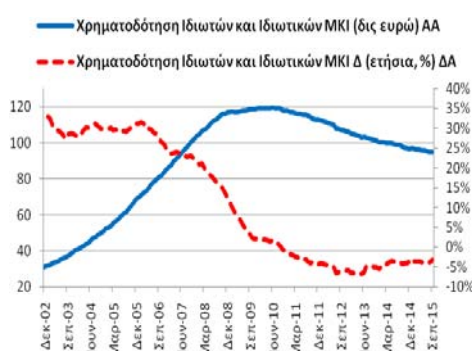
- Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** της χρηματοδότησης ανήλθε στα **227,95 δις ευρώ** (8/2015: 228,01 δις ευρώ και 9/2014: 230,63 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-1,16%** (8/2015: -1,46% και 9/2014: -4,34%).

Χρηματοδότηση Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθε στα **23,18 δις ευρώ** (8/2015: 22,82 δις ευρώ και 9/2014: 18,25 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **26,99%** (8/2015: 25,07% και 9/2014: -11,00%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** ανήλθε στα **96,59 δις ευρώ** (8/2015: 96,66 δις ευρώ και 9/2014: 101,12 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-4,48%** (8/2015: -4,47% και 9/2014: -3,73%).

Χρηματοδότηση Ιδιωτών και Ιδιωτικών μη Κερδοσκοπικών Ιδρυμάτων (υπόλοιπα)

- Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) η χρηματοδότηση των **ιδιωτών και των ιδιωτικών μη κερδοσκοπικών ιδρυμάτων** ανήλθε στα **94,69 δις ευρώ** (8/2015: 95,03 δις ευρώ και 9/2014: 97,78 δις ευρώ).
- Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-3,16%** (8/2015: -3,80% και 9/2014: -4,30%).

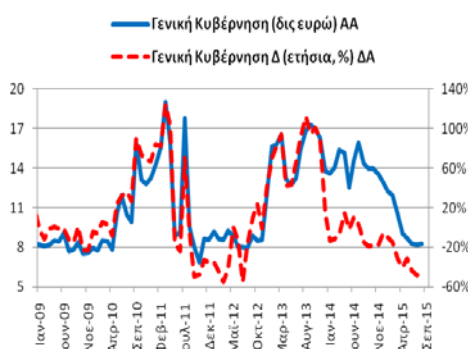
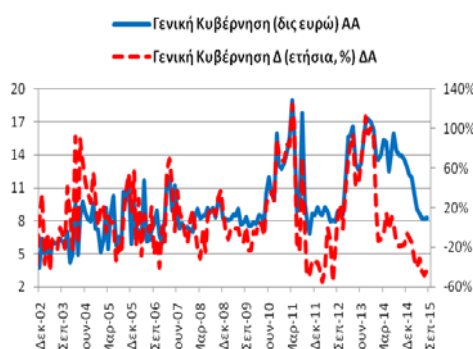
Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

Πίνακας Α4: Καταθέσεις και Ρέπος των μη ΝΧΙ στα Εγχώρια ΝΧΙ εκτός της ΤτΕΣυνολική Περίοδος: 12/2002-9/2015Υποπερίοδος: 1/2009-9/2015Δημοσίευση: 27/10/2015Γενικό Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (υπόλοιπα)

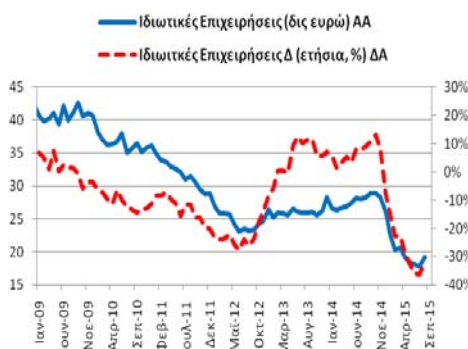
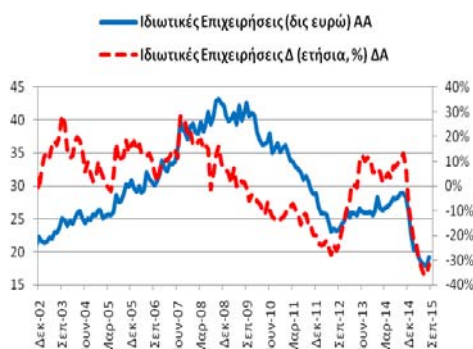
■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) το **γενικό σύνολο** (κάτοικοι εσωτερικού, λοιπών χωρών ευρωζώνης και μη κάτοικοι ζώνης ευρώ) των καταθέσεων (και ρέπος) ανήλθε στα **158,91 δισ. ευρώ** (8/2015: 158,04 δισ. ευρώ και 9/2014: 214,23 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,82%** (8/2015: -26,35% και 9/2014: -0,07%).

Καταθέσεις και Ρέπος Γενικής Κυβέρνησης (υπόλοιπα)

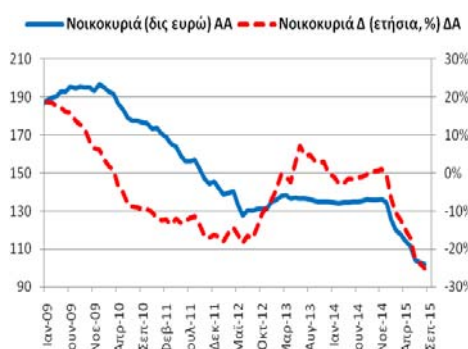
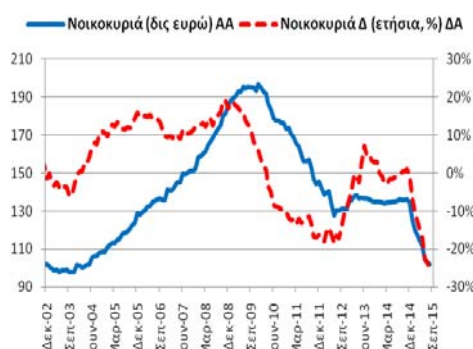
■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) της **γενικής κυβέρνησης** ανήλθαν στα **8,87 δισ. ευρώ** (8/2015: 8,25 δισ. ευρώ και 9/2014: 14,01 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-36,65%** (8/2015: -42,60% και 9/2014: -18,91%).

Καταθέσεις και Ρέπος Ιδιωτικών Επιχειρήσεων (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **ιδιωτικών επιχειρήσεων** (ασφαλιστικές, λοιπά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και μη χρηματοπιστωτικές) ανήλθαν στα **19,99 δισ. ευρώ** (8/2015: 19,26 δισ. ευρώ και 9/2014: 28,94 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-30,92%** (8/2015: -31,90% και 9/2014: 10,85%).

Καταθέσεις και Ρέπος Νοικοκυριών (υπόλοιπα)

■ Για το μήνα **Σεπτέμβριο** (2015) οι καταθέσεις (και ρέπος) των **νοικοκυριών** ανήλθαν στα **101,68 δισ. ευρώ** (8/2015: 101,88 δισ. ευρώ και 9/2014: 135,81 δισ. ευρώ).

■ Η **ετήσια ποσοστιαία μεταβολή** ήταν της τάξης του **-25,13%** (8/2015: -25,06% και 9/2014: 0,42%).

Πηγή: (α) Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ), (β) Eurobank Research.

Επόμενη Δημοσίευση: προσεγγιστικά +1 μήνα

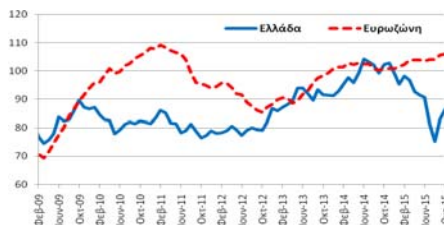
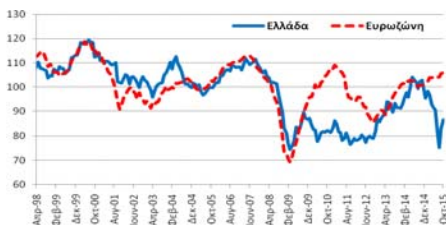
Πίνακας Α5: Δείκτες Εμπιστοσύνης, Ελλάδα και Ευρωζώνη

Συνολική Περίοδος: 4/1998-10/2015

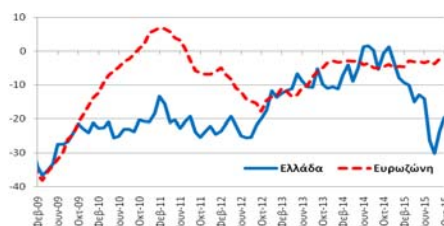
Υποπερίοδος: 2/2009-10/2015

Δημοσίευση: 29/10/2015

Οικονομικό Κλίμα – Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστοσύνης

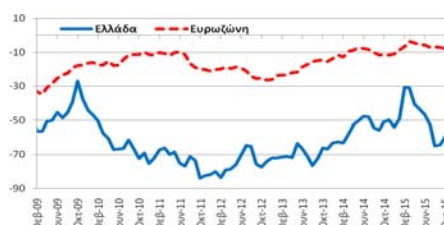
Βιομηχανία – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 40%)

Υπηρεσίες – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 30%)

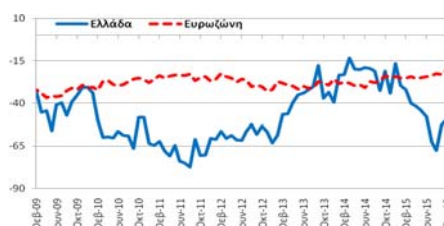
Καταναλωτές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 20%)

Λιανικό Εμπόριο – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

Κατασκευές – Δείκτης Εμπιστοσύνης (Στάθμιση: 5%)

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης **οικονομικού κλίματος** (86,5 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,4 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -15,8 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στη **βιομηχανία** (-19,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,7 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -19,0 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **υπηρεσίες** (-14,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 0,8 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -30,1 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης των **καταναλωτών** (-59,6 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 4,6 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -8,7 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στο **λιανικό εμπόριο** (-15,3 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 4,7 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -20,3 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

■ Για το μήνα **Οκτώβριο** (2015) ο δείκτης εμπιστοσύνης στις **κατασκευές** (-49,4 μονάδες) **βελτιώθηκε** κατά 3,4 μονάδες σε σχέση με το **Σεπτέμβριο** και **επιδεινώθηκε** κατά -15,8 μονάδες σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του **προηγούμενου έτους**.

Πίνακας Α6 : Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας														
Ενημέρωση: 13/11/2015														
Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Παράθεση	Επαχ. Διάρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση Προηγούμενης Περιόδου	Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών							
Βασική Επισκόπηση														
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	1.73%	2015q2	0.20%	2015q1	0.34%	2014q2	-4.18%	2013q2	-7.72%	2012q2
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			Δ (qοα, %)	Ναι	0.91%		0.06%		-0.14%		-0.50%		-1.79%	
Πραγμ. Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y		δς ευρώ	-	186.54	2014	185.11	2013	192.61	2012	206.16	2011	226.21	2010
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	24.61%	Αυγ-15	24.92%	Ιουλ-15	26.18%	Αυγ-14	27.68%	Αυγ-13	25.63%	Αυγ-12
Εθνικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			Δ (γογ, %)	-	-0.92%	Οκτ-15	-1.72%	Σεπ-15	-1.68%	Οκτ-14	-1.99%	Οκτ-13	1.62%	Οκτ-12
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή				-	-0.09%		-0.76%		-1.80%		-1.89%		0.92%	
Συνολικ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος														
Πραγμ. Ιδιωτική Κατανάλωση (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	2.79%	2015q2	0.97%	2015q1	0.66%	2014q2	-2.28%	2013q2	-9.10%	2012q2
Πραγμ. Δημόσια Κατανάλωση				-	2.35%		-1.22%		2.21%		-8.74%		-5.84%	
Πραγμ. Επενδύσεις (Ιδιωτικές και Δημόσιες)				-	-4.93%		17.40%		-6.04%		-12.98%		-27.60%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-1.94%		0.94%		9.52%		5.29%		-1.58%	
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)				-	-3.90%		10.62%		9.28%		-1.67%		-12.06%	
Αποτελεσματικότητα														
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά άτομο)	q	(4), (7)	Δ (γογ, %)	-	-0.60%	2015q2	-0.32%	2015q1	0.80%	2014q2	-0.10%	2013q2	1.12%	2012q2
Πραγμ. Παραγωγικότητα της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	-0.10%		-0.11%		-0.93%		-0.93%		5.32%	
Ονομαστικό Μονάδ. Κόστος Εργασίας (ανά άτομο)				-	1.16%		0.37%		-4.32%		-7.10%		-1.62%	
Ονομαστικό Μονάδ. Κόστος Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)				-	1.59%		0.99%		-4.98%		-6.19%		1.86%	
Αγορά Εργασίας														
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ άτομα	Ναι	3614.19	Αυγ-15	3603.53	Ιουλ-15	3546.77	Αυγ-14	3510.00	Αυγ-13	3636.80	Αυγ-12
Ανεργοί					1180.00		1195.74		1258.09		1343.16		1253.05	
Εργατικό Δυναμικό					4794.19		4799.27		4804.85		4853.16		4889.85	
Μη Ενεργός Πληθυσμός					3286.69		3285.15		3323.16		3324.86		3346.23	
Αγορά Ακινήτων														
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	Δ (γογ, %)	-	-5.59%	2015q2	-4.12%	2015q1	-8.26%	2014q2	-11.92%	2013q2	-10.85%	2012q2
Συνολική Οικοδομική Δραστηριότητα (αριθμός αδειών)	m	(1), (7)		-	-11.4%	Αυγ-15	-31.6%	Ιουλ-15	-19.9%	Αυγ-14	-10.5%	Αυγ-13	-48.2%	Αυγ-12
Βιομηχανία και Εμπόριο														
Δείκτης Υπευθύνων Παραγγελιών (PMI)	m	(6), (7)	ΜΔ	Ναι	47.3	Οκτ-15	43.3	Σεπ-15	48.8	Οκτ-14	47.3	Οκτ-13	41.0	Οκτ-12
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	m	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	2.79%	Σεπ-15	4.09%	Αυγ-15	-4.33%	Σεπ-14	-3.18%	Σεπ-13	-5.95%	Σεπ-12
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο				-	-3.97%	Αυγ-15	-8.59%	Ιουλ-15	4.40%	Αυγ-14	-8.86%	Αυγ-13	-7.30%	Αυγ-12
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο				-	-2.19%		-7.20%		3.20%		-7.70%		-9.33%	
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο	q	(1), (7)	Δ (γογ, %)	-	-3.54%	2015q2	-0.95%	2015q1	0.69%	2014q2	-9.64%	2013q2	-15.35%	2012q2
Δείκτης Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκινήτων				-	10.39%		17.93%		34.29%		-0.68%		-38.62%	
Εξωτερικός Τομέας														
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	12m	(2), (7)	δς ευρώ	-	2.71	Αυγ-15	2.46	Ιουλ-15	2.06	Αυγ-14	0.52	Αυγ-13	-10.67	Αυγ-12
Α. Εμπορικό Ισοζύγιο (Δ1+Δ2+Δ3)				-	-15.60		-15.98		-18.15		-16.73		-22.59	
Α1. Καυσίμων				-	-6.07		-6.41		-7.77		-8.16		-10.94	
Α2. Πλοίων				-	-0.76		-0.87		-2.50		-1.07		-1.60	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία				-	-8.77		-8.69		-7.88		-7.50		-10.05	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)				-	19.27		19.51		19.05		16.16		15.48	
Β1. Ταξιδιωτικό				-	12.03		11.81		11.17		9.79		8.49	
Β2. Μεταφορών				-	6.88		7.28		7.39		6.34		7.37	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών				-	0.36		0.41		0.49		0.03		-0.38	
Γ. Ισοζύγιο Εισοδημάτων (Γ1+Γ2)				-	-2.70		-2.79		-2.30		-2.45		-4.90	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών				-	-0.33		-0.35		-0.22		-0.25		-0.30	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών				-	-2.37		-2.45		-2.07		-2.20		-4.60	
Δ. Ισοζύγιο Τρεχουσών Μεταβιβάσεων (Δ1+Δ2)				-	1.73		1.72		3.47		3.54		1.34	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης				-	1.67		1.68		3.11		3.10		1.41	
Δ2. Λοιπών Τομέων				-	0.06		0.04		0.36		0.45		-0.07	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)														
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-3.5%	2014	-12.3%	2013	-8.7%	2012	-10.2%	2011	-11.10%	2010
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	0.4%		-8.3%		-3.7%		-3.0%		-5.20%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ				-	177.1%		175.0%		156.9%		171.3%		146.0%	
Κυβέρνηση (Εκτέλεση Κρατικού Προϋπολογισμού)														
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-	(5), (7)	δς ευρώ	-	34.29	Σεπ-15	30.77	Αυγ-15	26.87	Ιουλ-15	21.82	Ιουν-15	18.63	Μαί-15
Καθαρά Έσοδα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	36.34		34.92		30.82		22.73		19.17	
Απόκλιση - Έσοδα	-			-	-2.05		-4.15		-3.94		-0.91		-0.55	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	36.20		31.87		27.71		23.24		20.03	
Δαπάνες Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	40.08		36.61		32.19		27.33		22.65	
Απόκλιση - Δαπάνες	-			-	-3.88		-4.74		-4.48		-4.09		-2.63	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	3.07		3.80		3.71		1.88		1.51	
Πρωτογενές Αποτέλεσμα Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	1.27		3.26		2.99		-1.24		-0.57	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Π)	-			-	-1.90		-1.10		-0.84		-1.42		-1.40	
Ισοζύγιο Κρατικού Προϋπολογισμού (Σ)	-			-	-3.74		-1.69		-1.38		-4.61		-3.48	
Επιτόκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας														
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	-0.20%	10/9/14	-0.10%	11/6/14	0.00%	13/11/14	0.00%	8/5/13	0.00%	11/7/12
Δημοπρασίες Σταθερού Επιτοκίου	-			-	0.05%		0.15%		0.25%		0.50%		0.75%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης	-			-	0.30%		0.40%		0.75%		1.00%		1.50%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επιτόκια														
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη)	m	(2), (7)	%	-	8.54%	Σεπ-15	10.26%	Αυγ-15	5.89%	Σεπ-14	10.15%	Σεπ-13	20.91%	Σεπ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (νέων)				-	0.69%	Σεπ-15	0.71%	Αυγ-15	1.32%	Σεπ-14	1.96%	Σεπ-13	2.75%	Σεπ-12
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (νέων)				-	4.79%		4.83%		5.21%		5.56%		5.77%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Καταθέσεων (υφιστάμενων)				-	0.73%		0.80%		1.52%		2.32%		2.86%	
Τραπεζικό Μέσο Επιτόκιο Δανείων (υφιστάμενων)				-	5.07%		5.06%		5.29%		5.67%		5.89%	
Χρηματοδότηση														
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	227.95	Σεπ-15	228.01	Αυγ-15	230.63	Σεπ-14	241.10	Σεπ-13	261.06	Σεπ-12
Α. Γενική Κυβέρνηση				-	23.18		22.82		18.25		20.51		29.63	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις				-	96.59		96.66		101.12		105.03		110.32	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ				-	94.69		95.03		97.78		102.17		107.15	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επιχ.				-	13.49		13.50		13.48		13.39		13.96	
Καταθέσεις και Ρέπος														
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέπος (Α+Β+Γ)	m	(2), (7)	δς ευρώ	-	158.91	Σεπ-15	158.04	Αυγ-15	214.23	Σεπ-14	214.37	Σεπ-13	209.99	Σεπ-12
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Δ1+Δ2+Δ3)				-	130.54		129.38		178.75		178.62		163.21	
Α1. Γενική Κυβέρνηση				-	8.87		8.25		14.01		17.27		8.88	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)				-	19.99		19.26		28.94		26.11		23.40	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις				-	1.79		1.83		2.76		3.09		2.26	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα				-	3.74		3.68		4.95		4.57		3.33	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις				-	14.46		13.75		21.23		18.45		17.81	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ				-	101.68		101.88		135.81		135.24		130.93	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης				-	1.21		1.19		1.47		1.39		1.46	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης				-	27.16		27.47		34.00		34.36		45.32	
Δείκτες Εμπιστοσύνης														
Οικονομικό Κλίμα - Συγκεντρωτικός Δείκτης Εμπιστ.	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	86.5	Οκτ-15	83.1	Σεπ-15	102.3	Οκτ-14	91.5	Οκτ-13	79.1	Οκτ-12
Βιομηχανία				-	-19.6		-23.3		-0.6		-9.9		-20.1	
Υπηρεσίες				-	-14.3		-15.1		15.8		-7.1		-46.0	
Καταναλωτές				-	-59.6		-64.2		-50.9		-66.2		-77.5	
Λιανικό Εμπόριο				-	-15.3		-20.0		5.0		-22.8		-48.4	
Κατασκευές				-	-49.4		-52.8		-21.2		-37.1		-53.3	

**Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης
& Έρευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών****Δρ. Πλάτων Μονοκρούσος**
Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank**Δρ. Τάσος Αναστασάτος**
Αναπληρωτής Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank**Ιωάννης Γκιώνης:** Ερευνητής Οικονομολόγος
Στυλιανός Γώγος: Οικονομικός Αναλυτής
Άννα Δημητριάδου: Οικονομικός Αναλυτής
Όλγα Κοσμά: Οικονομικός Αναλυτής
Αρκαδία Κωνσταντοπούλου: Βοηθός Ερευνητικής Ομάδας
Παρασκευή Πετροπούλου: Οικονομικός Αναλυτής G10
Δρ. Θεόδωρος Σταματίου: Ανώτερος Οικονομολόγος
Γαλάτεια Φωκά: Ερευνητής ΟικονομολόγοςEurobank Ergasias SA, 8 Othonos Str, 10557 Athens, tel: +30 210 33 37 000, fax: +30 210 33 37 190, contact email: Research@eurobank.gr**Eurobank Οικονομικές Μελέτες**Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στο <http://www.eurobank.gr/research>

- **Daily Overview of Global markets & the SEE Region:** Ημερήσια επισκόπηση με τις βασικές μακροοικονομικές εξελίξεις στην αγορά της Ελλάδας και τις παγκόσμιες αγορές
- **Greece Macro Monitor:** Περιοδική έκδοση για τις τελευταίες οικονομικές εξελίξεις της αγοράς της Ελλάδας
- **Regional Economics & Market Strategy Monthly:** Μηνιαία έκδοση για την οικονομία και τις εξελίξεις της αγοράς ανά περιοχή
- **Global Economy & Markets Monthly:** Μηνιαία ανασκόπηση της διεθνούς οικονομίας και των χρηματοπιστωτικών αγορών

Εγγραφείτε ηλεκτρονικά στο: <http://www.eurobank.gr/research>
Ακολουθήστε μας στο twitter: http://twitter.com/Eurobank_Group